

Memo

Aan : VWS: [REDACTED]
 Van : VZVZ: 5.1.2e
 Datum : 5 december 2022
 Onderwerp : Gebruik Corona opt-in / opvragingen PS door HAP's, SEH en ZGT

Naar aanleiding van de rapportage over het gebruik van de corona opt-in tot 1 september 2022 zijn er bij VWS enkele vragen gerezen. Deze vragen betreffen:

1. Kunnen de opvragingen van PS-en uitgesplitst worden naar HAP en SEH, en weergegeven wordt per maand of kwartaal?
2. Kan aangegeven worden in hoeveel gevallen de PS is opgevraagd op basis van de corona opt-in en hoeveel op basis van een andere grondslag?
3. Kan uitgesplitst worden na 'technisch succesvolle opvragingen van de PS op de SEH resp. HAP en niet-succesvolle opvragingen (i.v.m. opt-out / geen dossier beschikbaar).
4. Een beschrijving van de verantwoordelijkheden van VZVZ richting AP inzake naleving van de afspraken met/door de zorgaanbieders en de monitoring van het gebruik van de corona opt in / voert VZVZ steekproeven uit op rechtmatige gebruik bij HAP's/SEH's?
5. Hoe is de corona opt-in zichtbaar in Volggezorg? Zijn er bij Volggezorg resp. VZVZ klachten van patiënten bekend inzake vermeend onrechtmatig gebruik van de corona opt-in?

Aanvullend stelde VWS op 1 december deze vragen:

6. VWS ontvangt graag een overzicht waaruit blijkt dat de piekende trend bij ZGT te zien is. Die ontvangen we graag met een duiding op de cijfers.
7. WWS ontvangt graag een overzicht van de SEH opvragingen in ZGT. Dat overzicht ontvangen we graag met een duiding op de cijfers.
8. Kunnen jullie een dergelijk overzicht ook van de overige zorgaanbieders aanleveren en een duiding op deze cijfers geven? VWS wil in ieder geval het beloop bij ZGT inzien, maar het is voor hen ook interessant om het te vergelijken met andere aanbieders. Aangezien niet alle ziekenhuizen de Corona Opt-in gebruiken is het mogelijk dat bijvoorbeeld een deel van de ziekenhuizen op 0 staat en een paar ziekenhuizen 50 à 100 opvragingen per maand doen.
9. Voor het gebruik van de noodvoorziening zijn overeenkomsten gesloten met zorgaanbieders. Graag ontvangt VWS een dergelijke standaardovereenkomst.
10. Klopt het dat er vanuit Volggezorg/VZVZ enkel inzage is in de zorgaanbieder die de opvragingen doet, en niet zozeer op medewerkersniveau (bijvoorbeeld op basis van UZI-pas oid)?
11. Graag een schriftelijke reactie op deze vragen:
 - a. Welke afspraken zijn er gemaakt over het (periodiek) monitoren van gegevens, zijn er richtlijnen of drempels (voor het doen van een melding) afgesproken?
 - b. Welke afspraken en verantwoordelijkheden heeft VZVZ voor het doen van meldingen richting het AP?

Omwille van de leesbaarheid hebben wij bij de beantwoording een aantal van de vragen samengevoegd.

Vragen 1, 2 en 3.

Op de Corona opt-in zijn 49 HAP's (100%) en 18 SEH's aangesloten.

Ook vóór corona waren alle HAP's al aangesloten op het LSP en konden zij de PS van patiënten opvragen. Ziekenhuizen (SEH's) konden dat niet. Dat betekent dat alle PS opvragingen door een SEH geschieden op basis van de corona opt-in noodvoorziening. Voor de HAP's kunnen we geen onderscheid maken naar opvraging PS op basis van reguliere toestemming, of corona opt-in. Om die reden kunnen wij geen inschatting geven van welk aantal van die toename in opvragingen te maken heeft met (vermoeden van) corona.

Memo

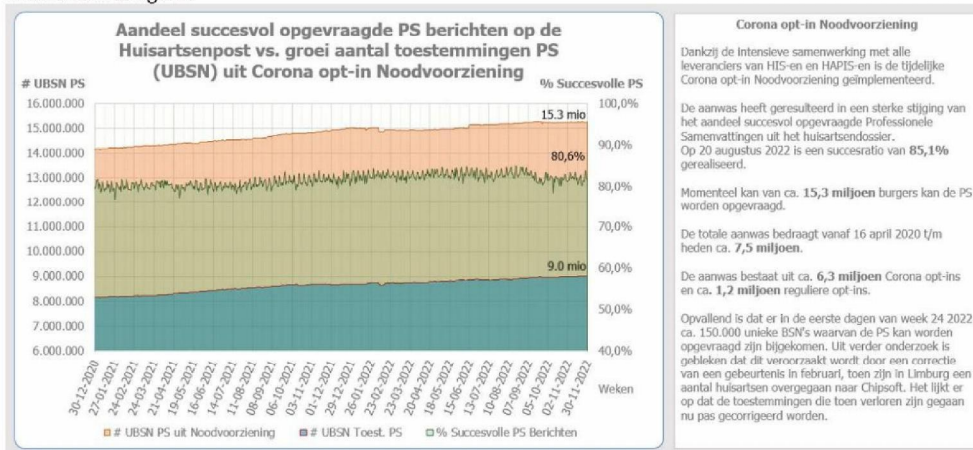
HAP-s 2020-2022

In week 15 van 2020 (de week voor de start van de corona opt-in) werden er door de HAP's ca. 50.565 PS-en opgevraagd. Ongeveer de helft van deze opvragingen was succesvol (26.364). Succesvol betekent dat er dan daadwerkelijk (PS-) gegevens beschikbaar zijn bij de huisarts en aan de HAP opgeleverd worden.

Heden, in week 47 van 2022, worden er door de HAP's ongeveer 70.000 PS-en per week opgevraagd. Ongeveer 80% van die opvragingen is succesvol (ca 58.000). Deze absolute stijging is het gevolg van de corona opt-in noodvoorziening. Welk deel van deze opvragingen zijn gedaan vanwege verdenking op corona, dat kan en mag niet uit deze cijfers worden afgeleid. We hebben geen exacte cijfers hoeveel opvragingen PS er met en zonder Corona opt-in zijn beantwoord. Maar door een aanname te doen op basis van het aantal aangemelde PS op de Verwijsindex zonder en met Corona opt-in is deze vraag bij benadering te beantwoorden. Let wel dat er van de opgevraagde PS'en circa 80% (en niet 100%) succesvol is.

Uit de reguliere rapportage over de corona opt-in blijkt dat er per 30 november 2022 15,3 miljoen PS-en zijn aangemeld door huisartsen en apothekhoudende huisartsen, waarvan 9 miljoen met expliciete toestemming. Dat betekent dus dat er 15,3 mln, minus 9 mln = 6,3 miljoen PS-en zijn aangemeld op basis van de Corona opt-in. Als we deze verhouding nemen en veronderstellen dat bij het opleveren van de PS deze normaal verdeeld is, zal dus ongeveer $6,3/15,3 = 41\%$ van de succesvolle bevragingen voor een professionele samenvatting (PS) het gevolg zijn van een Corona opt-in.

Eind 2020 was deze verhouding $(14,2-8,2)/14,2 = 42\%$. Het percentage is daarmee relatief constant: Zie onderstaande figuur.

SEH-s 2020-2022

In 2020 bezochten ongeveer 1,7 mln mensen de SEH. <https://vzinfo.nl/acute-zorg/gebruik/seh>.

In april 2020 kwam de PS voor ziekenhuizen als gegevensset beschikbaar.

In 2020 werden door alle ziekenhuizen 1429 PS-en opgevraagd (succesvol)

In 2021 werden door ziekenhuizen 1914 PS-en opgevraagd (succesvol)

In 2022 werden er tot op heden (week 47) door ziekenhuizen 6719 PS-en opgevraagd (succesvol)

Gerelateerd aan het totaal aantal opvragingen van PS-en zijn deze aantallen laag.

Voor week 46 was het aantal opgevraagde PS-en door ziekenhuizen 205, waarvan het merendeel voor rekening van ZGT kwam (zie verder over het opvraagpatroon door ZGT verderop in dit memo).

Vragen 4 en 5, 9, 10 en 11

De AP heeft eisen gesteld aan het gebruik van de Corona opt-in. Zo mogen HAP's en SEH de corona opt-in alleen gebruiken wanneer zich een patiënt meldt, met een verdenking van corona. Dit is een zorginhoudelijke afweging van de zorgverlener en daarop kunnen (en mogen) wij geen monitoring

Memo

uitoefenen. De afspraken die de AP met VZVZ heeft gemaakt zijn conform de voorwaarden in hun brief aan de minister van VWS dd. 27 maart 2020 (bijlage 1)

Periodiek verstrekken wij aan de AP:

1. de rapportage en evaluaties ten aanzien van de LSP-logging met betrekking tot de 'corona-opt-in', die VZVZ conform de bijlage bij de OM-aanwijzing dagelijks maakt (deze rapportage ontvangt VWS ook); en
2. informatie over het aantal gevallen en/of vermoedens van misbruik in het kader van de GBZ-logging dat op basis van de toegezegde steekproeven naar boven is gekomen en wat er met die signalen is gebeurd.

Wij monitoren op het gebruik van de corona opt-in door zorgaanbieders preventief, actief en reactief.

Preventief

Met de zorgaanbieders is een contract gesloten, waarin is vastgelegd op welke gronden de zorgaanbieder gebruik mag maken van de corona opt-in (bijlage 2,). Wij hebben technische en organisatorische maatregelen getroffen om dit rechtmatige zoveel mogelijk te waarborgen. Systeemtechnisch is niet zichtbaar of de gegevens beschikbaar zijn gesteld op basis van een reguliere opt-in (=uitdrukkelijk voorafgaand gegeven toestemming voor het beschikbaarstellen van gegevens), of op basis van de corona opt-in (technische maatregel die het opvragen van gegevens mogelijk maakt). De zorgaanbieder die de gegevens wil opvragen, dient daarom in alle gevallen aan de patiënt te vragen of die erin toestemt dat de zorgaanbieder gegevens gaat opvragen bij diens huisarts. Het stellen van deze vraag is een door ons aan de zorgaanbieder voorgeschreven organisatorische maatregel, die geïmplementeerd en gehandhaafd moet worden door de zorgaanbieder. De naleving is de verantwoordelijkheid van de zorgaanbieder.

Actief

Wij hebben met de AP afgesproken, dat het toezicht op het gebruik van de corona opt-in hetzelfde is als op het reguliere verkeer op het LSP. Dat houdt in, dat we toezien op het genormaliseerd (verwacht) berichtenverkeer. Een zorgaanbieder doet een bepaalde hoeveelheid opvragingen per periode. Wanneer daarin vreemde afwijkingen worden gezien (pieken, maar ook het uitblijven van het verwachte aantal opvragingen), dan wordt er door ketenregie contact opgenomen met de (GBZ-beheerder) van de aanbieder, om na te gaan wat hiervan de oorzaak is. Al naar gelang het antwoord wordt een eventuele vervolgactie ingezet.

Vanaf april 2020 zijn, in aanvulling op het reguliere toezicht, diverse maatregelen genomen om de SEH-viewer en het mogelijke andere gebruik van opvragen van de Professionele Samenvatting te monitoren. De extra monitoring/rapportage betreft:

- monitoring van het opvragen van de PS door meerdere verschillende zorginstellingen op een dag (vb meerdere HAP's en/of SEH's); en
- specifiek voor de SEH-viewerapplicatie: monitoring van welke zorgverlener rollen en -mandaten er in gebruik zijn en of dit afwijkingen vertoont.

Reactief

Toezicht houden doen we ook door het uitvoeren van steekproeven bij zorgaanbieders. Onze medewerker Toezicht en registraties bezoekt dan een zorgaanbieder en checkt in een aantal willekeurig geselecteerde dossiers de toestemmingen juist zijn gevraagd en geregistreerd. Door de beperkingen die corona met zich meebracht en de drukte bij de zorgaanbieders hebben deze controles niet plaatsgevonden en is overgestapt op controles via vragenlijsten en online contacten. Een onderdeel van deze controle is de vraag of de zorgaanbieder in het geval van corona opt-in, consequent aan de patiënt de vraag stelt of deze het goed vindt dat hij diens medische gegevens (de PS) gaat opvragen bij de huisarts.

Tot slot monitoren we het gebruik aan de hand van signalen en klachten van burgers. Op [Volgjezorg.nl](https://www.volgjezorg.nl) kan iedere burger sinds 22-10-2020 zien of er voor hem/haar een corona opt-in is aangezet.

<https://www.volgjezorg.nl/nieuws/corona-opt-apart-zichtbaar-volgjezorg>.

Voorts kan de burger op [Volgjezorg](https://www.volgjezorg.nl) zien, of er gegevens zijn opgevraagd, door welke zorgaanbieder, wanneer dit is geweest en of deze opvraging succesvol is geweest. Wanneer de burger hierin

Memo

onregelmatigheden ziet, kan hij zich tot VZVZ, de zorgaanbieder of de AP wenden. Op elk signaal wordt door ons gereageerd met een uitleg, een onderzoek en of actie richting zorgaanbieder.

Een burger kan op Volgezorg uitsluitend zien dat een bepaalde zorgaanbieder een opvraging heeft gedaan. Tot enige tijd geleden werd daar getoond welke medewerker het betrof. Uit oogpunt van privacy is besloten, geen persoonsnamen te vermelden. Echter, door de logging van hetzij het LSP, hetzij het XIS van de zorgaanbieder te raadplegen, kan precies achterhaald worden welke medewerker de opvraging op het LSP heeft gedaan. (antwoord op vraag 10). Deze logging is voor LSP en voor elke zorgaanbieder verplicht op basis van de AVG en NEN 7513.

Wij rapporteren periodiek (in principe eenmaal per drie maanden) aan de AP over de uitkomsten van het bovenstaande. In het berichtenverkeer (zowel HAP's als SEH's) worden sporadisch afwijkingen gevonden (ca. 3 tot 5 keer per kwartaal), die veelal te maken hebben gehad met startend gebruik.

Er zijn geen klachten ontvangen van patiënten over vermeend onrechtmatig opvragen van gegevens door ZGT, HAP's of andere SEH's/ziekenhuizen. In de afgelopen twee jaar zijn er voornamelijk vragen gesteld, over de reikwijdte van de corona opt-in (welke gegevens zijn zichtbaar voor zorgaanbieders, ik wil niet dat er gegevens van mij worden uitgewisseld). Een enkele keer was een uitdrukkelijke eerder geregistreerde NEE toch omgezet naar een corona opt-in. Hierop zijn, of worden, na constatering corrigerende maatregelen getroffen.

Ad 5.

We monitoren ook het verloop van de toestemmingen. Na introductie van de corona opt-in konden burgers verschillend reageren:

- Hun bestaande, reguliere, toestemming intrekken (JA, werd NEE)
- Verzoeken om de aangezette corona-opt in weer uit te zetten (JA werd NEE)
- Hun corona-opt in omzetten naar een reguliere opt-in (JA werd JA)
- En mogelijk zijn er ook burgers die van hun eerder gegeven expliciete weigering zijn teruggekomen en toestemming hebben gegeven (NEE werd JA)

In onze monitoring op het gebruik van de corona opt-in zien we met name toe op de verwerking van de weigering (i.e. burgers die alsnog NEE tegen uitwisseling zeggen) en monitoren we of zorgaanbieders deze weigering in hun informatiesysteem (XIS) verwerken, zodat geen opvraging meer kan plaatvinden.

Overigens is het aantal intrekkingen van toestemmingen sinds de introductie van de corona opt-in relatief klein (gelet op het aantal reguliere toestemmingen en corona opt-ins, totaal 15,3 mln). Het gaat om enkele honderden per maand. Zie onderstaande tabel.

Intrekkingen toestemming (absolute getallen):

Maand	
jan 2020	49
feb	39
mrt	21
april	1.062
mei	624
juni	248
juli	157
aug	101
sept	123
okt	180
nov	143

Memo

dec	369
jan 2021	272
feb	241
mrt	125
apr	462
mei	410
juni	310
juli	109
aug	145
sept	414
okt	209
nov	231
dec	298
jan 2022	238
feb	165
mrt	140
apr	100
mei	116
juni	126
juli	90
aug	152
sept	197
okt	88
nov	n.n.b.

Doorgeven van toestemmingen via Volgjezorg:

	Aantal Ja	Aantal Nee
apr		
mei		
juni		
juli		
aug		
sept		
okt		
nov	5.1.1c	
dec		
jan 2021		
feb		
mrt		
apr		
mei		

Memo

juni	
juli	
aug	
sept	
okt	
nov	
dec	
jan 2022	
feb	
mrt	5.1.1c
apr	
mei	
juni	
juli	
aug	
sep	
okt	
nov	

Vragen 6,7, en 8

6. VWS ontvangt graag een overzicht waaruit blijkt dat de piekende trend bij ZGT te zien is. Die ontvangen we graag met een duiding op de cijfers.
7. WVS ontvangt graag een overzicht van de SEH opvragingen in ZGT. Dat overzicht ontvangen we graag met een duiding op de cijfers.
8. Kunnen jullie een dergelijk overzicht ook van de overige zorgaanbieders aanleveren en een duiding op deze cijfers geven? VWS wil in ieder geval het beloop bij ZGT inzien, maar het is voor hen ook interessant om het te vergelijken met andere aanbieders. Aangezien niet alle ziekenhuizen de Corona Opt-in gebruiken is het mogelijk dat bijvoorbeeld een deel van de ziekenhuizen op 0 staat en een paar ziekenhuizen 50 à 100 opvragingen per maand doen.

ZGT wisselt ongeveer 25.000 berichten per week uit via het LSP. Daarbinnen is het aantal opgevraagde PS-en per week zeer laag (bijlage 3, Applicatie trend ZGT). Hoewel er dus sprake is van een toename in het opvragen van de PS, wordt dit patroon vanuit onze ketenregie organisatie niet als afwijkend beschouwd. Per dag vraagt ZGT ongeveer 5000 medicatieoverzichten op en 50 PS-en. Ook gerelateerd aan het aantal opvragingen van PS-en door HAP's in de regio Twente is dit geen hoog aantal: een gemiddelde HAP in Twente vraagt per dag ongeveer 500 PS-en op.

Pas wanneer wordt ingezoomd op het totaaloverzicht van alle succesvol opgevraagde PS-en door alle (18) ziekenhuizen, dan blijkt dat het aantal opgevraagde PS-en door ZGT, gerelateerd aan het aantal opvragingen door andere ziekenhuizen relatief hoog is:

In 2020 werden door alle ziekenhuizen 1429 PS-en opgevraagd: ZGT 870

In 2021 werden door ziekenhuizen 1914 PS-en opgevraagd: ZGT 1306

In 2022 werden er tot op heden (week 47) door ziekenhuizen 6719 PS-en opgevraagd: ZGT 8895

(zie tabel hieronder)

Memo

Volledigheidshalve merken wij op, dat de vergelijking tussen ziekenhuizen geen onderdeel was van de monitoring. Daardoor is het relatief grote aandeel van ZGT niet opgemerkt.

Er zijn bij ons c.q. bij Volgezorg ook geen signalen of klachten van burgers, patiënten van ZGT, ontvangen over vermeend onrechtmatige opvragingen.

Code	OK								
Som van Aantal	Kolomlabels	2020	2021	2022			Totaal 2022	Eindtotaal	
Rijlabels					Kwrt1	Kwrt2	Kwrt3	Kwrt4	
Opvragen professionele samenvatting		1429	1914	109	1565	3591	1706	6971	10314
Admiraal De Ruyter Ziekenhuis B.V.									40
Albert Schweitzer Ziekenhuis									63
Röpcke-Zweers Ziekenhuis									16
Stg. Nijmeegs Interconfessioneel ZH Canisius-Wilhelmina									30
Stichting Antonius Ziekenhuis Zuidwest-Friesland									9
Stichting Bovenij Ziekenhuis									141
Stichting Bravis Ziekenhuis									61
Stichting Diakonessenhuis									11
Stichting Dijklander Ziekenhuis									6
Stichting Elkerliek Ziekenhuis									86
Stichting Isala Klinieken									1
Stichting Langeland Ziekenhuis									92
Stichting Laurentius Ziekenhuis Roermond					5.1.1c				7
Stichting Máxima Medisch Centrum									7
Stichting OLVG									4
Stichting Rivazorggroep									18
Stichting Slingeland Ziekenhuis									135
Stichting St. Jans Gasthuis									185
Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen									342
Stichting Ziekenhuis Nij Smellinghe									76
Stichting Ziekenhuisgroep Twente									8895
Streekziekenhuis Koningin Beatrix									15
Ziekenhuis Rivierenland Tiel									51
Ziekenhuis Tjongerschans									23
Eindtotaal		1429	1914	109	1565	3591	1706	6971	10314

Het is voor ons vrijwel onmogelijk om op basis van deze cijfers te duiden waar de afwijking door wordt veroorzaakt.

Wij hebben begrepen dat VWS zelf al contact heeft gelegd met ZGT om daarover een verklaring te geven.

Wij hopen u met deze informatie van dienst te zijn geweest.

Bijlagen:

1. Brief AP aan minister van VWS dd 30-3-2020
2. Bijlage bij de gebruiksovereenkomst Instellingen
3. Applicatie trend ZGT